

Školení - seriály

Osnova

- Teorie
 - Seriálovost, bibliografické úrovně; diachronická díla
- MARC 21 a RDA – bibliografický záznam
 - Minimální, doporučený záznam, stručná úroveň
- Holdingy pro seriály
 - Úrovně číslování a chronologie, možnosti M21, naše data
- Jednotky
 - Predikování, svazování, čísla x vázané ročníky, naše data
- Správa fondu
 - Revize, vyřazování, přírůstkování, statistika
- Predikování jednotek bez akvizičního modulu

Seriálovost

- vlastnost
- fakt, že určité typy informačních zdrojů pokračují nebo jsou aktualizovány, bez ohledu na to, zda mají nebo nemají být ukončeny
- bbg. data se mohou v čase měnit
- seriálovost důležitá pro vhodnou katalogizaci, ale i akvizici

Diachronní díla

- V současnosti – typologie dle publikací
 - Monografie, seriály, integrační zdroje – LDR/07
 - Rozdílné způsoby zpracování
- Nová typologie dle „plánu rozšíření/aktualizace děl“
 - Diachronní díla - jakákoliv díla, která **pokračují** nebo jsou **aktualizována** (nahrazována příp.) – periodika, webové zdroje, vícedílná díla – např. romány na pokračování; včetně děl, která pokračují a u nichž je známa doba ukončení
 - Statická díla – jednorázová, nepokračující díla

Diachronní díla

- Plán pokračování/aktualizace
- Tři hlavní vlastnosti/atributy:
 - Požadavky na pokračování/aktualizace
 - Způsob pokračování/aktualizace
 - Ukončení pokračování/aktualizace

Požadavky na pokračování/aktualizace

- Hodnota: podstatný
 - Diachronní díla, u nichž je pokračování/aktualizace zásadní proto, aby integrita díla zůstala zachována.
 - Příklad: vícesvazková encyklopedie, u níž chybí poslední svazek; nedokončená webová prezentace k mistrovství světa v hokeji
- Hodnota: nepodstatný
 - Diachronní díla, u nichž není pokračování/aktualizace zásadní proto, aby integrita díla zůstala zachována.
 - Příklad: periodika

Způsob pokračování/aktualizace

- Hodnota: integrace
 - Díla, která jsou aktualizována (replacement).
 - Příklad: webové stránky, databáze
- Hodnota: pokračování
 - Díla, která pokračují (accumulation).
 - Příklad: periodika, romány na pokračování

Ukončení pokračování/aktualizace

- Hodnota: pevný
 - Díla, u nichž je předem známá doba ukončení vydávání.
 - Příklad: romány na pokračování, televizní seriály, webové stránky k jednorázovým událostem (mistrovství, konference, olympiády, koncerty)
- Hodnota: neurčitý
 - Díla, u nichž není předem známá doba ukončení vydávání.
 - Příklad: periodika, databáze

Z toho vyplývají následující kombinace

- Integrační pevný plán
 - Webové prezentace - konference, mistrovství světa
- Integrační neurčitý plán
 - Webové prezentace – zpravodajství
- Pokračující pevný plán
 - Romány na pokračování, encyklopedie
- Pokračující neurčitý plán
 - Periodika
- Statický plán
 - Jednorázová díla, fotografie

Specifika popisu seriálů

seriály (postupně vydávané zdroje) :

- velké x malé změny
- množství propojovacích polí => více záznamů „jednoho titulu“
- zejména korporativní odpovědnost, personální jen výjimečně

Způsoby zpracování

- různá katalogizační pravidla - AACR2R, ISBD(S), ISSN => došlo k harmonizaci; nyní RDA
- **postupně pokračující záznamy** - seriály
- **záznam podle posledního vydání** – integrační zdroje

Prameny informací

- seriály:
- první sešit nebo část pro názvové údaje, údaje o odpovědnosti, nakladatelské údaje a další
- rok vydávání se uzavírá podle posledního čísla
- záleží na „nosiči“ seriálu

Jazyk popisu

- stejný jako u monografií
- zopakujeme si

Seriály

- velké x malé změny
- velká změna (název, změna názvu korporace v názvu) => nový záznam; nutné propojit v oblasti propojovacích polí
- malá změna (podnázev, nový nakladatel, periodicitu) => poznámka
- ISSN
- údaje o číslování: Roč. 1, č. 1, 1990-
- periodicitu
- otevřené nebo uzavřené datum vydání: 1990- / 1990-2000
- údaje o rozsahu

MARC 21

- Leader - pozice 07
 - „s“ – seriál
- 008/6-14 – c19869999, d19992000
- 008/18 – periodičita - kód
- 008/19 – pravidelnost vycházení
- 008/34 – způsob tvorby záznamu – hodnota „0“ – zřetězení záznamů
- 022 – ISSN
- 210 – zkrácený název
- 222 – klíčový název
- 310 – periodičita slovy
- 362 – údaje o číslování
- 780 – předchozí název
- 785 – následující název

Kde hledat inspiraci

- Souborný katalog ČR – pro periodika
- Databáze ISSN v NTK – české centrum přidělování ISSN:
 - https://aleph.techlib.cz/F/?func=find-b-0&local_base=stk02
- Portál ISSN – např. pro klíčové názvy
 - <https://portal.issn.org/>
- Zeitschriftendatenbank
 - <https://zeitschriftendatenbank.de/startseite>
- Zkracování názvů – mezinárodní db ISSN:
 - <https://www.issn.org/services/online-services/access-to-the-ltwa/>
- Velmi rozsáhlá db periodik:
 - Ulrichsweb – viz: ezdroje.cuni.cz

Hledání fyzických holdingů

- Ukázka
- Práce s jednotkami
- Česká a slovenská farmacie

Holdiny

- Údaje o umístění
- Pro seriály by bylo možné využít více polí než pro monografické publikace

- Základ:
- 852
- 853

Pokr.

- 852 – umístění
- Na UK – 1 holdingový záznam = 1 umístění (teoreticky by bylo možné mít v jednom záznamu pole 852 opakovaně, ale to nechceme)
- 853 – údaje o „označení a schématu“
 - První a další úroveň číslování (Ročník, číslo)
 - První a další úroveň chronologie (Rok, období)
- Dle nastaveného schématu se predikují jednotky

Pokr.

- Pokud nevyužíváme další pole – 863 a 866
- =>Údaje o tom, jaké jednotky (rozpětí ročníků a čísel) v daném holdingu máme – se bere z jednotek
- *(Pokud bychom využívali pole 863 a 866 – uváděli bychom to v těchto polích a mělo by to přednost před údaji z jednotek)*

Nastavení schématu číslování a chronologie

- Nejjednodušší – bereme ze šablony
- Šablony české vs. anglické
 - Anglická označení v jednotkách
- 852 \$\$\$8 – vždy „1“
- Je to propojovací podpole, které propojuje 852 s dalšími poli
- Teoreticky je možné mít i více 853
- Pak – v 852 „1“, v 853 „1.1“, další 853 „1.2“

853

- Defaultně ind. „0,3“
 - 0 - je to proto, protože dále nepoužíváme pole 863 a 866
 - 3 – hromadně přidáno – nemůžeme zaručit, že je vše v bázi ověřené, pokud máte ověřeno, můžete dát i „0“
-
- Do podpolí se dále uvádějí předem definované zkratky
 - \$\$a – zkratka ročníku dle jazyka – roč., v., Bd.
 - \$\$b – zkratka pro číslo – no., č., Nr.

Pokr.

- Další úrovně číslování – mohou být různé sekce, části
- Alternativní číslování – pokud má periodikum dvojí různé číslování – např. kalendářní a školní rok
- $\$i-\m – úroveň chronologie
- Rok, roční období, příp. název měsíců

ukázka

- Změna jazyku v 008
- Dopad na označení chronologie č. 2 - \$\$j
- Použití kulatých závorek

- \$w - periodicità
- Zápis kódů do predikce

Příklady

- \$\$\$a Roč. \$\$\$b č. \$\$\$u 12 \$\$\$v r \$\$\$i (year) \$\$\$w m \$\$\$8 1
 - Běžný měsíčník
- \$\$\$a Roč. \$\$\$b č. \$\$\$u 10 \$\$\$v c \$\$\$i (year) \$\$\$w m \$\$\$x 01 \$\$\$y om07,08 \$\$\$8 1
 - Měsíčník, nevychází v létě (v červenci a v srpnu)
- \$\$\$a Roč. \$\$\$b č. \$\$\$u 11 \$\$\$v c \$\$\$i (year) \$\$\$w m \$\$\$x 01 \$\$\$y cm07/08 \$\$\$8 1
 - Měsíčník, v létě vychází dvojčíslo (v červenci a srpnu)
- \$\$\$a Roč \$\$\$b č. \$\$\$u 6 \$\$\$v r \$\$\$i (year) \$\$\$j (month) \$\$\$w m \$\$\$y pm01/02,03/04,05/06,07/08,09/10,11/12 \$\$\$8 1
 - Měsíčník, ovšem vždy vychází dvojčíslo

Pokr.

- $\$a$ Roč. $\$b$ č. $\$u$ 4 $\$v$ r $\$i$ (year) $\$w$ q $\$8$ 1
 - Čtvrtletník
- $\$a$ Roč. $\$b$ č. $\$u$ 4 $\$i$ (year) $\$j$ (season) $\$x$ 21 $\$w$ q $\$8$ 1
 - Čtvrtletník - jednotlivá čísla jsou dle ročních období

Oprava v SK ČR

- Ukázka
- Domluvit se, jak zapisovat fondy původně různých knihoven - zejména lékařské fakulty

Jednotky

- Číslo vs. Vázaný ročník
- Vázaný ročník - svázaná čísla, ročenky

- Číslování a chronologie se přenesse z predikce
- Popis se doplní sám podle defaultní šablony

- Potvrzovací zpráva - Popis může být také nutné aktualizovat (pomocí tlačítka pro generování) - bude v budoucnu změněna jen na informační štítek, nebude již "překážen" v uložení

Pokr.

- Spojit s jiným bib. záznamem
- Svázat jednotky

- Vyřazování - tentýž způsob jak u monografií

- Dubnový release – sandbox - vyhledávání jednotek – scope na knihovnu

Objednávka pokračujícího zdroje – v akvizici

- Nový titul v knihovně – nejprve je potřeba založit objednávku a až poté vypredikovat nová čísla
- Titul již v knihovně je:
 - Při zakládání objednávky zaškrtnete volbu Přidat inventář ručně, Alma založí objednávku bez holdingu. Číslo objednávky je pak potřeba přidat ručně do holdingu. Číslo objednávky pak bude u všech jednotek bez ohledu na to, kdy byly přijaty (bude i u dříve koupených čísel)
 - Pokud budou objednávaná čísla v jiném umístění, tak založte objednávku stejně jako v případě nového titulu seriálu
- Wiki - [Přidání objednávky k existující jednotce – Alma WiKi \(cuni.cz\)](#)

< Vlastník a typ položky nákupní objednávky

1 The journal of modern history

Časopis (Chicago : The university of Chicago press, 1(1929)- .)

Datum aktualizace: -

Popis * The journal of modern history

Typ položky
nákupní
objednávky *

Doporučené: Tištěný časopis – předplatné

Vlastník
položky
nákupní
objednávky *

Main Library

Načíst ze
šablon

Přiřadit
inventář ručně

Pokr.

- V objednávce se musí kliknout na "Uložit", ne "uložit a pokračovat"
- Alma hlásí chybějící položky, ale POL vytvoří
- POL se přidruží ručně k holdingu časopisu
- Poté se POL znovu otevře pro editaci a nyní se může objednat
- Aby bylo možné poté přijmout jednotlivá čísla, je nutné čísla vypredikovat v holdingu
- Poté je lze postupně v akvizici přijmout

Objednávka a příjem pokračujícího zdroje

- Objednávka pro seriály se moc neliší od objednávky monografie, obsahuje navíc povinná pole Datum prodloužení a Období připomenutí prodloužení
- Rozsah předplatného v objednávce povinný není
- V menu **Přijmout** je potřeba si změnit kartu na Pokračující předplatné
- Je nutné kliknout na tři tečky u daného časopisu, ale nesmí se klikat na přijmout; klikne se na **spravovat jednotky**
- U každé jednotky zvlášť je pak možné kliknout na přijmout (přes tři tečky)

Přijetí jednotlivých čísel - vypredikované bez akvizice

- Vyhledání záznamu
- Klik na jednotky
- U konkrétního čísla – vygeneruje se ČK, možno upravit konkrétní jednotku
- Vygenerovaný ČK – zadat do:
- ->Výpůjční služby – skenovat jednotky